

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת בחוקותי
שנת תשפ"ד

גליון
ס'

שיעורי חינוך

יום שני פרשת ואתחנן שנת ה'תשפ"ג

להיות מוכן לילדים

המקדש, אסור להפריע לילדים מלמוד תורה, ואפילו שצריכים אותם כדי לעזור לבנות את בית המקדש; כשמישיח יבוא התלמוד תורה ובית החנוך ומשיכו כרגיל.

המלמדים והמורות לא יכולים ללכת לאף מקום, "אבל אני רוצה ללכת אל משיח, משיח מוסר שעור". - אם אתה עובד במוסד, אתה צריך ללכת לישיב במוסד, התלמוד תורה ובית החנוך חייבים להמשיך כרגיל.

עכשו בקיץ כשאנחנו עושים סעודות מלנה מלכה עד מאחר, לא יכולים המלמדים להשאיר ערים כל כך מאחר, אתם הרי צריכים להיות מחר בתלמוד תורה, אתם הרי מכרחים מחר לשבת עם הילדים, אתם לא יכולים להרדם בפתה; מורה שאין לה ביום ראשון למודים - יכולה ללכת למלנה מלכה, ואם יש פן למודים ביום ראשון, אז גם המורות לא יכולות להשאיר ערות עד שעה מאחרת.

דירה להקדוש ברובה הוא

בתשעה באב נשב על הארץ, נבכה על שאבדנו את בית מקדשינו, ואין להקדוש ברובה הוא דירה, דעו לכם שאם מדברים עם הילדים מהקדוש ברובה הוא, מחדירים בהם תפלה ויראת שמים - זו דירה להקדוש ברובה הוא.

ברכה אצל הילדים שלנו

השם יתברך יברך אתכם, שיהיה לכם נחת אצל הילדים שלכם, כי כשפועלים למען הילדים של אחרים, הקדוש ברובה עוזר אצל הילדים שלכם. אבל אני מבקש ממכם, תבקשו מהשם יתברך: "רבונו של עולם, תעזר שאני יאהב את כל התלמידים שלי, וגם"

לעבד במוסד עם ילדי ישראל זו עבודת קדש, צריכים לדעת שזה לא פשוט, צריכים לבקש מהשם יתברך: "רבונו של עולם, תעזר שיהיה לי חן יצליח, והילד הזה יצליח, ושיהיה לי חן בעיניהם, שירצו להסתכל עלי, ושיהיה להם חן בעיני, ושאיני יפרגן חיור ולטפה לכל אחד".

להקשיב לילדים

כשנותנים לטיפה לילד, או כשמקשיבים לילד, זה חיים לילד! הרבה פעמים ילד מספר ספור שלם, במלים מקטעות, וצריכים להתאמץ כדי להבין אותו, אבל צריכים לתת את ההרגשה לילד שאני מתעניין במה שהוא מספר. לא תמיד יש זמן באמצע הפתה להקשיב לדרשות של ילדים, אבל עוד מעט כשמוצאים את הילד בחוץ שואלים אותו: "איזה ספור רציית מקדם לספר? רציית לספר משהו אחר, משהו יפה מסבתא שלך ודודה שלך? בא נשמע". נותנים לו לטיפה ואומרים לו: "פשוט... " משהו מיוחד".

מכרחים לאהב את הילדים, אם יאהבו את הילדים, אז המוסד יחדר טוב, גם המשמעת תהיה טובה.

אני יכול ללכת לשעור של משיח?

אנו עומדים כעת בימים של 'חרבן בית המקדש', דעו לכם, אם משיח מגיע היום, ומשיח יבקש מכל תלמודי התורה ומבתי החנוך שצריכים עזרה מהילדים, צריכים שהילדים יכינו יצירות לבית המקדש, אי אפשר לעשות כלום, כי התלמוד תורה ובית החנוך צריכים להמשיך כרגיל, כך אומר הרמב"ם (פרק ב' מהלכות תלמוד תורה, הלכה ב') "ואין מבטלין התינוקות, ואפילו לבגין בית"

בעזרת השם יתברך אנו ממשיכים עם השעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים ביום שני פרשת ואתחנן ה'תשפ"ג, בויליאמסבורג יע"א.

להיות בזמן

עוד דבר שאני רוצה לחזק אתכם; שתהיו בזמן.

כל אחד יש לו את הזמן שהוא צריך להתחיל לעבד עם הילדים, לפני ההצטרפים, אחרי ההצטרפים, ויש את אלו שצריכים להיות בארוחת צהרים, אז אני צריך להיות בשעה שלי - בזמן, ואם אני רואה שאני לא יכול להיות בזמן, אני מתפטר עכשו.

בהתחלה כשפתחנו את בית החנוך 'בית פיגא' לא היו לנו מורות, היינו צריכים להוציא משפחות לקרית כדי שהן יהיו מורות, היום יש די והותר נשים צעירות שרוצות לעבד כאן במוסד, קשה מאד להחליט את מי למנות למורה, אז צריכים לדעת, אם העבודה חשובה בעיניך, אפשר לבוא לעבד, ואם זה לא חשוב, אי אפשר לבוא לעבד.

אי אפשר לבוא מאחר ולבקש במשרד: "תכניסי משהו אחרת לפתה עד שאני מגיעה, או תעשי משהו עם הבנות, או תשלחי אותן לשחק", צריכים להיות בזמן!

להתכונן מראש

גם צריכים לדעת מראש מה אני הולך לעשות היום עם הילדים, איזה ספור אני הולך לספר להם היום, איזה מבצע אני הולך לעשות היום, ממה אני הולך לדבר היום, וצריכים להתכונן עם תפלה והתבודדות.

עבודה שנשארת

מתגע, אבל אשרי האדם שנשאר משהו מכל הגיעה שלו! אשרי האדם שחוטף מהגיעה דברים טובים!"

היכן יש דבר טוב יותר מלשבת עם ילדי ישראל!

בנדאי שקשה לשבת עם ילדים, כי הילד הזה פן מקשיב והילד הזה לא מקשיב, הילד הזה מנדנד את השלחן והילד הזה עושה תעלולים, עובר יום ועוד יום ומרגישים סחוטים, דעו לכם, הגיעה צריכה בהכרח לעבר על כל אחד, ואשרי מי שנשאר לו משהו מהקשיים שלו, המלמדים והמורות מחזירים בילדים את האמונה הקדושה, הם מכניסים אור ליהודים!

המלמדים והמורות נוטעים אמונה בילדים, יושבים אתם ואומרים להם עוד פעם: "אומר החומש הקדוש", "תעשה ברכה", "תן נשיקה למזוזה", ונותנים לילדים מלים טובות: "אתה ילד כל כך יקר", ואומרים עוד פעם לילדים: "ילדים יקרים, השם נמצא פה!"

המשד השעור בעזרת השם בשבוע הבא

מדור חינוך בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך (כאדיש) מראש הישיבה שליט"א בקול ברסלב הקישו 1-2-4-2-1 - שמעו והתוודעו נפשכם -

לחיות קצת את עצמנו ולחזק את עצמנו עם העצות שרובנו ז"ל נתן לנו.

הקשר הראשון שיש בין הנושא של 'שלוש בית' למלמדות הוא מאוד פשוט, כי אי אפשר שיהיה מנהל ומלמדים שיגיעו עם סבלנות ועם ארץ רוח לילדים, אלא אם האשה מחזקת ומעודדת; רק אם 'מלמדות' היא דבר חשוב ומעריך בבית, יכולים לבוא אל הילדים עם לב ונשמה, יוצא שעל ידי 'שלוש בית' אפשר לחנך את הילדים שלנו.

אחר כך נכנס ראש הישיבה שליט"א לשיחה אודות שלום בית ועוד ענינים.

וראש הישיבה שליט"א המשד:

ברוך השם, החתן שלנו הוא חתן מיוחד, הוא יושב בישיבה בכל שנותיו הצעירות ולמד [על החתנים בברסלב אפשר להגיד "הוא נצל את שנות נעוריו" כי הוא בקשי התחיל את שנות הנעורים שלו, וכבר התחתן, כמו שרובנו רצה שיתחתנו בגיל צעיר]. אין דבר יותר יפה מזה שהמנהל הקפדן של התלמוד תורה, יבחר תלמיד שלו לחתן לבתו; אין דבר יותר יפה מזה, וברוך השם שהחתן הוא מלמד אצלנו בתלמוד תורה.

עבודה שנשארת

עקשו נדבר כמה דקות למלמדים, וכל העוסקים עם ילדי ישראל.

מקדם כשעליתי את המדרגות לישיבה, עליתי ביחד עם חבר שלי חסיד ברסלב; בדרך כלל כשעולים במדרגות זה הולך שנאנחים... נעניתי ואמרתי לחברי, החסיד ברסלב, "כל אחד מתגע, אין בזה העולם אדם שאינו

את כל הילדים במוסד, שאתן חיוך לכל אחד שאני עובר לידו".

הקדוש ברוך הוא יברך אתכם, שתהיה לכם הרבה הצלחה ונשיאת חן, אמן.

אנו מביאים בפניכם בעזרת השם שעור חדש בעניני חנוך שמסר ראש הישיבה שליט"א ביום רביעי פרשת בשלח ה'תשפ"ג בעת שמחת 'שבע ברכות' שהתקמה בתלמוד תורה היכל הקדש בויליאמסבורג יע"א, לכבוד המחתנים והחתן שהם מצוות המוסדות.

הקשר בין 'שלוש בית' למלמדות

התחיל ראש הישיבה שליט"א: מזל טוב חתן וכלה! מזל טוב מחתנים!

התאספנו בארוע חשוב של שבע ברכות. כל יום יש שבע ברכות, אבל עכשו ארגן התלמוד תורה שבע ברכות יפה, לכבוד המחתנים והחתן החשובים שהם מצוות המוסדות; ר' מרדכי - הוא המנהל של התלמוד תורה שלנו, האבא של החתן הוא - אחד מהמלמדים החשובים אצלנו בתלמוד תורה, הוא מלמד ממחה בכתות א' וב', הוא מלמד את הילדים לדעת לקרא וללמד את התורה הקדושה, גם החתן - הוא מלמד בתלמוד תורה.

חשבת, היות ואנו יושבים כאן כל המלמדים יחד, ננצל את ההזדמנות כדי לעשות פעין 'אסיפת מלמדים'. קדם נדבר על החתן והכלה ושלום בית, ואחר כך נדבר קצת חזק למלמדים החשובים,

מכתבים בעניני חינוך מאת ראש הישיבה שליט"א

איזה ספורים טוב לספר לילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אתם מדברים הרבה שישפירו ספורי צדיקים לילדים, במיוחד ספורים שאפשר לחקות, אבל אני רוצה לדעת איפה אפשר למצא ספורים טובים כגון אלו לילדים. אולי אתם יכולים לעזור לי?

יישר כח

והאמוראים הקדושים היו חיים. כך גם יש הקלטות יפות של ספורים שבהם מספרים מאד יפה ספורים מחכמינו הקדושים איך הם התנהגו; כשקוראים את זה ושומעים את זה מתעוררים מאד לעבודת השם.

רובנו אומר (לקושי מוהר"ן, חלק א', סימן רלה): "דע שספורי מעשיות מצדיקים, הינו ממה שארע להם, הוא דבר גדול מאד, ועל ידי זה נטהר מחשבתו", כי

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שמני-ב, כ"ג ניסן, אסרו חג פסח, שנת תשע"ח

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך

היום יש שפע של ספרי ספורים; יש ספורים יפים של צדיקים, כמו כן יש ספורים יפים מחכמינו וזכרונם לברכה מכל המדרשים והגמרות איך התנאים

כששומעים ספור של צדיק איך הוא לא נבהל פשעבר עליו קשי, אז המח מטהר מכל הדאגות והדמיונות וכו' וכו', מתחילים לחשב: 'יש בורא לעולם', מתחילים לראות שכל השאר הוא הכל, זה הפונה שהמח מתבהר. אבל רבנו אומר (ש) שצריכים לדעת איך לספר את הספור; העקר צריכים לראות שיוציאו התחזקות מהספור, שגם אנחנו נעבד את השם כמו שהצדיקים נהגו.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמח): "דע, שספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד, כי על ידי ספורים מצדיקים, נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך, בחשק נמרץ מאד", מקבלים חשק חזק להיות יהודי פשר על ידי שרואים למה הצדיקים זכו בחייהם.

צריכים להזהר מאד מה נותנים לילדים לשמוע; לצערנו יש הרבה קלטות של ליצנות באצטלא דרבנן. זה נראה ספור חסידי וכו' אבל זה מלא בסם המות; כל כולו ליצנות מכל מנהג של צדיקים.

רואים שרבנו הקדוש צוה לילדיו (פסחים קיב:): "אל תדורו בשכנציב", כי הם לצים גדולים ואתם תגורו אחריהם; רואים מכאן כמה חמורה הוא ליצנות ועד כמה אדם צריך להזהר איפה הוא גר, עם מי הוא מתידד, ואיזה ספורים / שיעורים שומעים.

יעזר השם יתברך שנוכל לחנך את ילדינו ביראת שמים, שהם יגדלו יהודים פשרים, אמן.

...
(עצתו אמונה חלק ד' / מכתב רצו)

מה לעשות אם הילדים שלי שלא רוצים לשבת בשלחן השבת?

שאלה:
לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

התחלתי לשמוע את השעורים שלכם בקיץ האחרון וזה מאד שנה לי את החיים לטובה בכל המובנים, כמו בן התחלתי ללמוד תורה כל יום, אני עובר על הפרשה ואני

אומר בכל יום שלושה פרקי משניות; אני מרגיש ממש כאדם חדש.

רציתי לשאל לגבי מה שראש הישיבה שליט"א אומר תמיד שיספרו ספורים לילדים בשלחן השבת. בשבועות האחרונים אני משתדל לספר ספורים בשלחן השבת, אבל הילדים שלי בכלל לא מקשיבים לי, הם רבים ביניהם במשך כל הסעודה, האם יש איזו עצה לזה?

יירש כח
תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרושת חיי פרה, כ"א מר-חשוון, שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר
קבלתי את מכתבך.

אל תחשב שרק הילדים שלך שוכבים וקופצניים וכו', זה הטבע הפריא של ילדים; ילדים בריאים קופצים ורבים בשלחן השבת והעבודה של ההורים היא לנסות עם כל החכמות לגרום שהסעודה תהיה מענינת.

כשייש ילדים בוגרים וצעירים בבית צריכים לעשות את הסעודה מענינת לשניהם. אי אפשר לדרש מילדים קטנים לשבת בשלחן במשך כל הסעודה, לכן טוב שבתחלת הסעודה ידברו לילדים הקטנטנים, כל זמן שהם עדיין משתתפים בסעודה, ואחר כך כשהילדים הקטנים הולכים לשחק - צריכים לבלות עם הבוגרים; עוברים על הפרשה, שואלים כל ילד שאלה ומרחיבים את התשובה עם מדרשים מענינים וכו'.

כמוכן עם כל החכמות והעצות צריכים לעשות הרבה תפלות כל שבוע לפני שמגיעה השבת שיזכו לשבת שמחה עם האשה והילדים. כי היצר הרע מפחד מאד מהשבת, הוא יודע ששבת זה זמן שהיהודי נדבק להשם יתברך ובשבת בונה היהודי את ביתו, את אשתו ואת ילדיו, לכן הוא גורם שיהיו מחלקת ומתח, העקר שהשבת תהרס. כפי שהצדיק הקדוש החיד"א זכותו יגן עלינו ו אומר בספר עבודת הקודש (מורה באצבע סימן ד, אות קמ) שבערב שבת מגיע השטן לכל בית יהודי וגורם שתפרץ מחלקת

בין בעל ואשה; הוא מאד מפחד כשבעל ואשה סובלים אחד את השני, בעקר בשבת קדש, כי כשבעל ואשה סובלים זה את זה וחייים ביחד באהבה ושלום אזי אין לו שום שליטה עליהם, כפי שרבנו אומר (ספר המידות אות מריבה, סימן טו): "במקום מריבה שם השטן", עוד אומר רבינו (שם אות שלום, סימן יח): "הברכה בא על ידי שלום"; לכן צריכים לבקש הרבה מאד מהשם יתברך שלא יריבו ולא יכעסו על כל דבר קטן שקורה, כך ינצלו מהשטן ויזכו לשבת שמחה.

העקר תדאג שתהיה אוירה שמחה אצלך בבית; אם תהיה שמח כל הבעיות יעלמו. הילדים מצפים כל השבוע לשבת קדש - זמן שמבלים אתם בשמחה ובמנוחה.

זכר שהכל תלוי בראש המשפחה; אם האבא שמח הכל טוב, ואם האבא עצבני - אזי מר מאד. האבא לא צריך לעשות עסק מכל דבר קטן, לא כל דבר צריכים לראות ולא כל דבר צריכים לשמע; אם תהיה בשמחה יהיה לכל הילדים חשק לשבת לידך ולשמח אתך בסעודה.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...
(עצתו אמונה חלק ו', מכתב תס"א)

מה עושים כשתופסים ילד בגנבה?

שאלה:
לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

בני בן השש חזר יום אחד מהחנות ושמתי לב שהוא גנב ממתיק מהחנות, למדתי אותו שאסור לגנב וצריך לשלם, חזרנו לחנות שלמנו ובקשנו סליחה מבעל החנות.

השאלה שלי היא האם זו הגישה הנכונה לדבר כזה, איך אפשר ללמד ילד שלא יעשה יותר דברים כאלו? הילד מקבל בבית די והותר, לא חסר לו כלום ברוך השם, האם זה אומר שצריכים לתת לו יותר?

יירש כח
תשובה:
בעזרת ה' יתברך - יום א' פרושת קרח, כ"ז סיון, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר
קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה מחנך את ילדיך להתנהג בדרך התורה והמצוות. רבי נתן ז"ל היה אומר: "עבודת חנוכה הילדים חשובה אצלי כמו אמירת תקון חצות", רבי נתן זכרונו לברכה רצה ללכת לישן מקדם כדי שיוכל לקום לאמירת תקון חצות, אבל היות והיה לו בית עם ילדים, הוא היה ממתין שהם יחזרו מהלמודים, ואז הוא חנך אותם לברך ברכות, לקרא קריאת שמע ולהכין קערה לנטילת ידים, וזה הפריע לו ללכת לישן מקדם, והוא אמר שאצלו זה חשוב בדיוק כמו העבודה של אמירת תקון חצות.

טוב מאד עשית שחזרת עם הבן שלך לחנות ואמרת לו שביקש סליחה מבעל החנות, כך למדת אותו שאסור לגנוב; זו הדרך לחנך ילדים, מלמדים אותם פעם ועוד פעם ועוד פעם, עד שזה נכנס ללב שלהם.

כשתופסים ילד בגנבה צריכים לחנך אותו שידע שאסור לגנוב; כשאומרים מוסר לילד אסור לבייש אותו, אלא צריכים לעשות את זה בפרטיות - אבא אמא והילד. לוקחים אותו לחדר פרטי ושם מדברים אתו, אבל אם אומרים לו מוסר ברבים בין האחים והאחיות הוא עלול להתבזות, ואז לא מועילים כלום וכו', רק מקלקלים יותר.

הורים צריכים לשפך נהרות של דמעות להשם יתברך על ילדים פשרים; תשמע דבור של החתם סופר זכותו יגן עלינו, שאלו אותו פעם איך הוא זכה לכאלה ילדים טובים, ענה החתם סופר הקדוש זכותו יגן עלינו: "בכל לילה בשעת אמירת תקון חצות מלאתי כוס בדמעות, וכך בקשתי

על ילדים פשרים"; זו הדרך לזכות לילדים פשרים.

יעזר השם יתברך שנוכל לחנך את ילדינו בדרך התורה והמצוות.

...
(ספר עצתו אמונה חלק ה' - מכתב שסב)

איך מחנכים ילדים קטנים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ישר בח גדול על החיזוק הנפלא שאתם נותנים לכל העולם.

בני הוא בן שנה, ואני מרגיש שאין לי משג בחנוכה; הייתי רוצה מאד ללמוד איך לחנך ילדים.

לדגמא בשהבן שלי לא רוצה לאכול עוף מה עושים במצב כזה? וכן הלאה בדברים אחרים.

ישר בח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ויקרא, ד' אדר ב', שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

לגבי מה שאתה שואל שהבן שלך לא רוצה לאכול עוף וכו'; זה משהו שצריכים לדרוש מהילדים. אפילו שהם לא רוצים לאכול עוף וכדומה, שהם יאכלו אוכל פריא.

צריכים לעשות את זה בחכמה, שאת זה עושות האמהות בדרך כלל; הן כבר יודעות איך להשיח את דעתם של הילדים הקטנים עם ספור וכדומה, מספרים להם ספור מענין עד שהם שוכחים שהם לא רוצים לאכול, כך

משחילים להם את האכל, עד שהם מתרגלים לאכול פריא.

עוד כלל חשוב יש בחנוכה, שאסור שהורים יבהלו כשהילדים בוכים או מפגינים; אם הורים אומרים 'כן' או 'לא' הם לא יכולים לחזור בהם, אפילו כשרואים שהילדים מפגינים ובוכים וכו'. כי מילה של הורים צריכה להיות מילה, 'כן' זה 'כן' ו'לא' זה 'לא'.

אין דבר פריא יותר לילדים ממילה חזקה של הורים; אם ההורים נבהלים כשהילדים בוכים, בזה הם הורסים את כל החנוכה של ילדיהם ואת עתידם. אסור לאבד עשתונות כשהילד לא רוצה לאכול, צריכים להתאזר בהרבה סבלנות ולהיות חזקים עד הילד מציית ואוכל את זה.

צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך לזכות לילדים טובים ופשרים, כי אפילו אלו שיודעים איך לחנך את הילדים גם הם צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך על הילדים והנכדים - שיהיו יהודים פשרים.

מוהרא"ש מספר, יהודי הגיע אל החפץ חיים הקדוש זכותו יגן עלינו לבקש ברכה על ילדים טובים, הראה החפץ חיים ליהודי תהלים שהיה נפוח מרטיבות ואמר לו: "זה התהלים של אמי עליה השלום, שבו היא היתה בוכה כל יום על ילדים טובים, ואם אתה צריך ילדים טובים תאמר תהלים ותבכה אל השם יתברך, כך זוכים לילדים טובים"; רואים מזה שזוכים לילדים טובים רק על ידי שמבקשים הרבה מהשם יתברך.

השם יעזר שתצליח בכל דרכיך.

...
(ספר עצתו אמונה חלק ו', מכתב תקע)

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קול ברסלב

שיעורים; חינוך יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 845-351-0910 / 212-444-9191 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 1552354370
מייל חינוך יומי chizikyomi@gmail.com

קוואל פון חינוך (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090